
'ERMENİ TASARISI, TÜRKİYE'YE KARŞI DÜŞMANLIKTIR'

02.06.2016

arti49.com, 1 Haziran 2016

'Ermeni tasarısı, Türkiye'ye karşı düşmanlıktır'Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Başkanı Kılıç, "Almanya, olmamış bir konuda Türkiye'yi suçlayarak, Türkiye'ye düşmanlık yapıyor" dedi.

Almanya Federal Meclisi'nin 1915 olaylarıyla ilgili Ermeni iddialarını içeren tasarının yarın kabul edilmesi halinde, bu durumun iki ülke ilişkilerini olumsuz etkileyebileceği öngörülüyor.

Ermeni iddialarıyla ilgili önergeyi 2005 yılında oybirliğiyle kabul eden Alman Federal Meclisi, yarın 1915 olaylarını "soykırım" olarak niteleyen tasarımı görüşecek. Alman Meclisi, 2005'te onayladığı önergede, olaylar doğrudan "soykırım" olarak nitelendirilmemişti.

Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Başkanı Alev Kılıç, açıklamasında Almanya'nın ilk defa Ermeni tasarısını kabul etmediğini, 2005'te konuyla ilgili bir tasarının parlamentodan geçtiğini ancak o tasarıda "soykırım" sözünün bulunmadığını hatırlattı.

Yarın oylanacak tasarının farkının ise hem "soykırım" kelimesinin olması hem de bu konunun okul müfredatına konulmasının sağlanmak istenmesi olduğunu dile getiren Kılıç, burada hem suçlamanın niteliğinin ağırlaştırıldığını hem de uygulamasının farklı olduğunu kaydetti.

Tasarının, meclise 24 Nisan'da eş zamanlı olarak çıkarılması için nisan ayında sunulduğunu anımsatan Kılıç, ancak Türkiye-Almanya öncülüğünde Avrupa Birliği ile geri kabul anlaşması görüşmesinin olduğunu, anlaşmanın zedelenmemesi için tasarının ele alınmasının ertelendiğini söyledi.

Kılıç, tasarının şu an itibarıyla geçmesinin öngörülüğünü belirtti.

"Türkiye'ye karşı düşmanlık dışında bir tanımlama yapamıyorum"

Kılıç, tasarının parlamentodan geçmesi halinde Türkiye-Almanya ilişkilerinin olumsuz etkileneceğini anlatarak, "Türkiye, Almanya'nın Türkiye'ye bakışının dostça olmadığını görecektir" dedi.

Avrupa'da, Ermeni iddiaları konusunda bayraktarlığı yapan ülke olan Fransa'nın dahi bu işin çok ileri gittiğini ve hukuksuz olduğunu gördüğü söyleyen Kılıç, "2016'da Fransa'nın en düzey mahkemesi olan Fransa Anayasa Konseyi çok açık bir karar aldı. Kararda, 'Bir soykırım suçlaması

uluslararası yetkili bir mahkeme kararı olmadan yapılamaz' denildi. Dolayısıyla, Türkiye'ye karşı bir soykırım iddiasında bulunulamaz. Fransa Meclisi'nde dahi şu anda Almanya'da öngörülen metin geçmez." diye konuştu.

Alman parlamenterlerin tasarının oylaması sırasında çok dikkatli düşünmesi gerektiğini dile getiren Kılıç, "Alman milletvekillerinin verecekleri karar, hukuken Türkiye'yi hiçbir şekilde bağlamaz. Ama milletvekillerini şöyle bağlar. Dolayısıyla olmamış bir konuda Türkiye'yi suçlayarak, Türkiye'ye düşmanlık yapıyorsunuz. Müttefik bir ülke müttefik olduğu bir ülkeye düşmanlık yapıyor. Bu kaçınılmaz olarak da Türk-Alman ilişkilerini olumsuz etkilemeye mahkumdur." ifadelerini kullandı.

Ermeni iddialarını besleyen birçok kaynak bulunduğunu, bunlardan birinin de din olduğunu kaydeden Kılıç, Almanya'daki dini akımların bu tasarı hakkında ne kadar etkisinin olduğunu söyleyebilecek durumda olmadığını belirtti.

Kılıç, dünyada bugüne kadar 26 parlamentoda Ermeni iddialarını içeren kararlar alındığını anımsattı.

Tarihi konuların siyasete malzeme olmaması, tarihçilere bırakılması gerektiğini vurgulayan Kılıç, "Alman Parlamentosunun böyle bir kararı bugünkü koşullarda almasını, almaya cüret etmesini şaşkınlıkla karşılıyorum. Türkiye'ye karşı düşmanlık dışında bir tanımlama yapamıyorum. Bu dostça olmaktan öte düşmanca bir yaklaşım olmaktadır. Hakikaten bu soruna bir çözüm bulunmak isteniyorsa bu çözüm değil çözümü zorlaştırmaya, tarafları kızıştırmaya, kışkırtmaya yönelik bir adım olacaktır." diye konuştu.

"Türkiye'nin bunu kavga vesilesi olmaktan çıkartması lazım"

Eski AB Bakanı ve Galatasaray Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Beril Dedeoğlu ise Türk-Alman ilişkilerinin geliştirmenin yanı sıra geri kabul ve vize serbestisi konularında Almanya Başbakanı Angela Merkel'in çok yapıcı rolünün olduğunu dile getirdi.

Dedeoğlu, "Bu tasarının parlamento'ya gelmesi Merkel-Türkiye yakınlaşmasını sabote eden bir içeriğe sahip. Türkiye'nin Avrupa ile 'kavga' etmesini arzu eden bir eğilim. Türk-Alman ilişkilerini bozmaya yönelik bir girişim. Sanıyorum böyle bir yakınlaşmayı stratejik olarak istemeyen ülkeler var. Bunu düşündüğümüz de bunun arkasında Rusya'nın bu yakınlaşmadan rahatsız olduğunu düşünüyorum. Diğer Avrupa ülkeleri bir yana, stratejik anlamda Rusya'nın bu yakınlaşmadan hoşlanmadığını, bunu biraz sabote edecek bir kaşıma yaptığı düşünüyorum. Tam da Putin'in 'İlişkileri normalleştirmek lazım' demesinin belki bununla da bir bağlantısı vardır" şeklinde konuştu.

Tasarının Merkel'e rağmen geçebileceğini söyleyen Dedeoğlu, Türkiye'nin bu konudaki tutumunun çok açık bir şekilde ortaya koyduğunu ifade etti.

Türkiye'nin bu konuda daha rasyonel bir politikaya geçmesinin gerektiğinin altını çizen Dedeoğlu, "Bunun Türkiye için kullanılabilir bir malzeme olmasının çıkartılması lazım. Türkiye'nin bunu kavga vesilesi olmaktan çıkartması, dış politika argümanı olmaktan çıkartması lazım. O parlamentolar geçirebilir, Türkiye'yi suçlayabilir. Türkiye bu konuda 'vay bize böyle yaptılar' gibi bir karşı tavır almak yerine belki biraz sessiz kalmak bunu dış politikalarına konu etmemesi lazım ki bunun Türkiye için kullanılabilir olduğunu düşünülmesin." ifadelerini kullandı.

Dedeoğlu, Ermeni iddialarının dünya meclislerine gelmesinin konunun rasyonel şekilde

tartışılmasının önünü kapattığını belirtti.

1915'te ne oldu?

Osmanlı Devleti'nin 1914'te başlayan 1. Dünya Savaşı'na Rusya ile farklı saflarda katılmasını fırsat bilen Ermeni milliyetçileri, bağımsız Ermenistan devletini kurmak gayesiyle Rus güçleriyle işbirliği yaptılar.

Rus ordusu, Doğu Anadolu'yu işgal ettiğinde gönüllü Osmanlı ve Rus Ermenilerinden büyük destek gördü. Osmanlı ordusunda görev yapan bazı Ermeniler de Rus ordusuna katıldı. Ermenilerin oluşturduğu birlikler ordunun lojistik kanallarını tahrip ederek Osmanlı ordularının ilerlemesini yavaşlatırken, Ermeni çeteleri de işgal ettikleri yerlerde sivillere yönelik katliam ve zulümlere girişti.

Osmanlı hükümeti, bu gelişmelerin önüne geçmek için Ermeni temsilcileri ve kanaat önderlerini ikna etmeye çalıştı ancak başarılı olamadı. Ermeni komitalarının saldırıların artması üzerine hükümet, 24 Nisan 1915'te Ermeni devrimci komitelerin kapatılmasına ve bazı Ermeni ileri gelenlerin tutuklanmalarına ve sürgün edilmelerine karar verdi. Daha sonra, her yıl sözde Ermeni soykırımını anmak amacıyla düzenlenen etkinlikler için bu tarih seçilecekti.

Tedbirlere rağmen saldırıların sürmesi nedeniyle 27 Mayıs 1915'te Ermeni nüfusunun savaş bölgesinde olanları ve Rus işgal ordusuyla işbirliği yapanlarının göç ettirilmesi kararı alındı.

Osmanlı hükümeti, göç edenlerin insani ihtiyaçları için planlamalar yaptıysa da savaş koşulları, iç çatışmalar, intikam peşindeki yerel gruplar, eşkıyalık, açlık ve salgın hastalıklar nedeniyle göçler sırasında çok sayıda Ermeni hayatını kaybetti.

Tarihi belgeler, hükümetin söz konusu trajik olayların yaşanmasını amaçlamadığı gibi, göç eden Ermenilere karşı işlenen suçları cezalandırıldığını açıkça ortaya koyuyor. Nitekim, henüz savaş son bulmamışken yaşanan insani trajedi sırasında olaylara karışarak suçlu bulunanlar yargılanarak idam edildi.

Adil hafıza ve empati ihtiyacı

Ermenistan ve Ermeni diasporasının genel beklentisi, Türkiye'nin 1915 tehciri sırasında yaşananları soykırım olarak tanıması ve tazminat ödemesi. "Soykırım" kavramı, 1948 Soykırım Suçunun Önlenmesi ve Cezalandırılması Sözleşmesi'nde ulusal, ırksal, etnik veya dinsel bir grubu kısmen veya tamamen yok etme eylemi olarak tanımlanıyor.

Söz konusu olayların soykırım olarak tanımlanamayacağına dikkati çeken Türkiye, 1915 olaylarını her iki taraf açısından da bir "trajedi" olarak niteliyor. Türkiye, konunun siyasi çatışmalardan uzak, tarihe tek taraflı bakmadan, tarafların birbirlerinin neler yaşadığını anlama ve birbirlerinin hafızalarına saygı duyma şeklinde özetlenen "adil bir hafıza" perspektifinden çözülmesi gerektiğini vurguluyor.

Türkiye, tarafların arşivlerinin yanı sıra üçüncü ülkelerdeki arşivlerde de 1915 olayları konusunda araştırma yapılmasını, Türk ve Ermeni tarihçilerle diğer uluslararası uzmanlardan oluşan bir ortak tarih komisyonu kurulmasını teklif ediyor.

"Erivan ilişkileri normalleştirme fırsatını değerlendiremedi"

İki ülke ilişkilerin normalleştirilmesi için en önemli gelişme Ekim 2009'da yaşandı. Taraftlar, İsviçre'nin Zürih kentinde diplomatik ilişkilerin yeniden tesisi ve ikili ilişkilerin geliştirilmesine yönelik iki ayrı protokol imzaladı.

Protokollerde karşılıklı güven tesisi ve mevcut sorunların çözülebilmesi için tarihsel kaynak ve arşivlerin tarafsız, bilimsel incelenmesi konusuna yer verilirken, sınırların da karşılıklı olarak tanınması ve ortak sınırların açılması öngörülüyordu.

Türk hükümeti protokolü onaylanmak üzere doğrudan TBMM'ye gönderdi. Ermenistan hükümeti ise metinleri Anayasa Mahkemesi'nin incelemesine sundu. Mahkeme, protokollerin Anayasa'nın lafzına ve ruhuna uymadığına hükmetti.

Ermenistan hükümeti protokollerin onay sürecini dondurduğunu Ocak 2010da açıkladı. Bundan 5 yıl sonra da Ermeni hükümeti tarafından geçen şubat ayında geri çekildi.

Sultan Çoğalan

<http://www.arti49.com/ermeni-tasarisi-turkiyeye-karsi-dusmanliktir-479913h.htm>

Kaynak/Source: